



# MEIE KASTRE

2022 JUUNI

## SELLES LEHES:

Lk 4 - Suviste sündmuste korraldamise „roheline“ vaade

Lk 10 - Suvised veelõbud ja õnnetused käivad käsikäes

Lk 11 - Tulevased sündmused

## Pakiautomaadid jõuavad Kastre valda

AUTOR: JAANUS JÕELAI, OMNIVA JAOTUSKESKUSTE LÕUNA PIIRKONNA JUHT

**K**astre vallas toimuvad kiired arengud: elanikke lisandub osadesse piirkondadesse, samas teistes kohtades nõudlus posti- ja pakiteenuse järgi väheneb ning vaja senisest personaalsemat lähenemist. Kasvab pakkide saatmine ja pakiautomaatide kasutamine ning väheneb postiasutuse teenuste vajadus ja kirjade saatmine. Valla ja Omniva esindajate kohtumisel vaatasime üle piirkonna posti- ning pakiteenused. Lepisime kokku, et ajakohastame teenuste korraldust, et pakkuda kohalikele elanikele paindlikku ning muutustele vastavat teenust.

### Melliste ja Roiu saavad pakiautomaadid

Piirkonna elanike tagasiside ja kasvavad pakisaadetiste numbrid näitavad, et kohalikud soovivad saata rohkem pakke ja eelistavad selleks pakiautomaate. Seepärast paigaldab Omniva koostöös vallaga Mellistes ja Roiule pakiautomaadi. Omnival on plaanis laiendada oma pakiautomaadi võrku Kastre vallas ning Võnnule paigaldatava pakiautomaadi teema juurde tullakse tagasi septembris 2022. Läbirääkimised Haaslava võimaliku pakiautomaadi osas toimuvad 2023.aasta alguses, kauplus Haaslavas avatakse 2023.aasta kevadel

### Personaalne kirjakandja asendab postiasutuse teenuse

Kastre vald on parajalt suure territooriumiga ja palju on haja-asustust. Postkontor, pakiautomaat või kirjakast ei pruugi olla kodule lähedal. Arvestades järjest kasvavat nõudlust pakiautomaatide järele ning vähenevat nõudlust postiasutuse teenuste, näiteks kirjade või paki saatmi-

se-saamise järele, on plaanis sulgeda alates 10. augustist Melliste ja Roiu postipunktid. Selleks, et postiteenus oleks elanikele jätkuvalt ja paindlikult kättesaadav, pakub Omniva võimalust kutsuda personaalne kirjakandja enda juurde koju või tööle. See on tasuta kui postkontor jääb elukohast kaugemale kui 5 km. Lähemal elavale teenuse kasutajale maksab see 5 eurot.

### Nelja kirjakasti kaudu saadetakse vähem kui 5 kirja kuus

Traditsiooniline kirjade saatmine väheneb ning 13 vallas asuvast kirjakastist on plaanis 1. augustist lõpetada 4 tegevus, sest neis on keskmiselt alla 5 kirja kuus. Need on Vana-Kastre, Poka, Ahunapalu ja Melliste, Oraviku tänav 3. Ka siin on edaspidi abiks personaalne kirjakandja, kelle abil saab kirjad teele saata kodust või töölt.

### Postmarkide ja ümbrike edasimüüjate arv suureneb

Hetkel on pooleli aktiivsed läbirääkimised edasimüüjatega postmarkide ja ümbrike müümiseks. Soov on suurendada toodete valikut ja kättesaadavust piirkonnas. Selleks lihtsustatakse edasimüüjate jaoks teenuste korralduse tingimusi ning suurendatakse müügi võimaluste paindlikkust. Edasimüüjate lisandumisest saab edaspidi valla-lehest varakult teada. Postmarke, ümbrike, postkaarte jt tooteid saab osta ka Omniva e-poest.

Uudsed tehnoloogilised lahendused pakuvad pakiautomaatides mugavat ja ajaliselt paindlikku pakkide kätte saamise-saamise võimalust ning see kogub üha rohkem populaarsust. Personaalne kirjakandja toob vajalikud postiteenused nüüd koju ja tööle kohale. Loodame, et jätkuvalt saadetakse ka kirju ja kaarte, et rõõmustada oma lähe-



dasi – meie postikullerid viivad need turvaliselt kohale. Soovime ka edaspidi pakkuda paindlikku ning kvaliteetset posti- ja pakiteenust Kastre valla elanikele.

### Personaalse kirjakandja tellimine koju või tööle on imelihtne!

Kutsu postiteenusteks enda juurde kohale personaalne kirjakandja! Personaalse kirjakandja kutsumine on tasuta, kui elad lähimast postkontorist kaugemal kui 5 kilomeetrit. Mitte linnulennult, vaid ikka kohalike teid mööda. Sel juhul tuleb maksta ainult ostetavate postiteenuste eest. Kehtivad täpselt samad hinnad kui postiasutuses. Kirjakandja müüb postmarke, ümbrike või paneb kliendi eest kirjad ja pakid teele. Samuti saavad kliendid tasuta arveid, võtta vastu pakke ja kirju ning tellida

ajalehti ja ajakirju. Siinkohal on paslik märkida, et määrav on sinu elukoha kaugus postiasutusest, mitte töökoha kaugus.

Kirjakandja kutsumiseks helista Omniva klienditeenindusse numbril 661 6616 või kirjuta [www.omniva.ee/era/abiinfo/kirjakandja\\_tellimine](http://www.omniva.ee/era/abiinfo/kirjakandja_tellimine). Tellimuse kirjalikul vormistamisel tuleb märkida, mida soovid teha kirjakandja abil ja mis aadressil teenuse osutamist ootad. Seejärel võtab klienditeenindaja ühendust ja lepib kokku teenindamise aja. Kirjakandja tuleb tellimust täitma üldjuhul juba järgmisel tööpäeval, aga mitte hiljem kui kahe tööpäeva jooksul ja saabub ajavahemikus kell 8-17. Kui aga postiasutus on kodule lähemal kui 5 kilomeetrit, on kirjakandja koju tellimine tasuta ja maksab kuni 30-kilose saadetise puhul 5 eurot.

### Kastre Vallavalitsus on kollektiivpuhkusel 11.-24. juuli

Kollektiivpuhkuse ajal kodanike teenindamist ja avalduste menetlemist ei toimu.

Sotsiaalosakond on kättesaadav: 11.-24. juuli

sotsiaaltööspsialist Laire Lodison – telefon 5341 4206, e.post: laire.lodison@kastre.ee

sotsiaaltööspsialist Liivi Sepp – telefon 5343 9209, e-post: liivi.sepp@kastre.ee

lastekaitsepsialist Berta Viikberg – telefon 5331 0063, e-post: berta.viikberg@kastre.ee, 11.-17. juuli

sotsiaaltöö peaspetsialist Iiri Sepping – telefon 510 8289, e-post: iiri.sepping@kastre.ee



# Pargi ja Uue-Pargi katastriüksuste detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalik väljapanek

AUTOR: KATI KALA, MAASPETSIALIST

**K**astre Vallavalitsus võttis 26. mai 2022 korraldusega nr 294 vastu ja suunas avalikule väljapanekule Mõra külas asuvate Pargi ja Uue-Pargi katastriüksuste detailplaneeringu. Detailplaneeringu algatamisel oli eesmärgiks katastriüksuste sihtotstarbe muutmine ja ehitusõiguse määramine üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. Planeeritava ala pindala on ligikaudu 4650 m<sup>2</sup>. Kõnealune detailplaneering on kooskõlas kehtiva Haaslava valla üldplaneeringuga ehk detailplaneering ei sisalda üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut. Käesoleva detailplaneeringuga tehakse ettepanek liita Pargi ja Uue-Pargi kinnistud üheks elamumaa sihtotstarvet kandvaks krundiks (POS 1). Krundile võib piistitada üksikelamu (ehitise kasutamise otstarbe kood 11101) koos kuni kahe abihoonega. Hoonete lubatud maksimaalne kõrgus on põhihoonel 8,5 m ja abihoonel kuni 5,0 m ning hoonete suurim lubatud ehitisealune pind on 400 m<sup>2</sup>. Lubatud katusekallete vahemik on 20o- 45o, lubatud korruselise põhihoonel on 2 ja abihoonel 1. Juurdepääs POS 1 krundile toimub 22262 Haaslava-Aadami-Uniküla tee mahasõidu kaudu, kus varasema detailplaneeringuga moodustatud Kure tee

transpordimaa jätkub erinevaid kinnistuid läbiva nimetu kruusateena ja möödub planeeringuala lõunaküljest. Antud tee kaudu tagatakse juurdepääs planeeritud krundile. Planeeringuala piirkonnas puudub ühisveevärk. Veevarustus lahendatakse planeeringualale kavandatud puurkaevu baasil. Juhul kui perspektiivis rajatakse planeeringuala piirkonda ühisveevärk, tuleb sellega liitumiseks tehnovõrgu valdajalt taotleda vastavad tingimused. Planeeringualast ca 150 m kaugusel 22262 Haaslava-Aadami-Uniküla tee ääres asub 54 m<sup>3</sup> mahuga tuletõrje veevõtukoht. Planeeringuala tuletõrje veevarustus tagatakse kõrvalmaantee ääres paikneva olemasoleva veevõtumahuti baasil, mis oma kauguse ja veehulgaga tagab planeeringuala veekustutuseks vajaliku veekoguse. Käesoleval ajal puudub planeeringuala piirkonnas ühiskanalisatsioon ning reoveevarustus lahendatakse lokaalselt (reoveemahuti või biopuhasti). Detailplaneering on kooskõlastatud Päästametiga. Koostööd on tehtud tehnovõrkude valdajatega ning naaberkiinnistute omanike ja isikutega, kes on avaldanud soovi olla kaasatud. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 15. juuni - 30. juuni 2022. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kastre Vallavalitsus tööpäeval kohapeal (Vallamaja, Kurepalu



OBJEKT NIMI	Mõra külas asuvate Pargi ja Uue-Pargi katastriüksuste detailplaneering		
ASUKOHT	Tartu maakond Kastre vald Mõra küla	STADIUM	DP
JOOSE NIMETUS	ILLUSTREERIV JOONIS	TÖÖ NR	202102
HUVITATUD ISIK	LKA Enterprises OÜ	JOOSE NR	6
PLANEERIJ	Janne Väine	KUUPÄEV	04.2022
		MÕÖTKAVA	-

## Pargi ja Uue-Pargi detailplaneering

küla, Kastre vald) ja valla veebilehel. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Planeeringu menetlemise seotud materjalid on kättesaadavad valla veebilehel planeeringute avalikustamise geoinfosteemmis EVALD

alates 15.06.2022. Seoses COVID-19 viiruse jätkuva levikuga ja viiruse tõkestamisega soovime detailplaneeringu materjalidega tutvuda elektroonselt. Paberandjal materjalidega tutvumine valida eelkõige juhul, kui elektroonsete materjalidega tutvumise võimalus

puudub. Palume isikutel, kes paberandjal materjalidega soovivad tutvuda, oma soovist ette teatada maaspetsialist Kati Kalale (kati.kala@kastre.ee, tel. 7446521), et tagada isikutele avaliku väljapaneku asukohas planeeringu materjalidega tutvumise ajaks nõue-

tekohased tingimused. Arvamuse saab esitada kirjalikult Kastre Vallavalitsuse aadressil Vallamaja, Kurepalu küla, 62113 Kastre vald või e-posti aadressil vald@kastre.ee kuni 1. juulini 2022. Täiendav info: Kati Kala, kati.kala@kastre.ee, 7446521.

# Kastre valla Haaslava ja Mäksa-Võnnu veopiirkonnas tõusevad korraldatud jäätmeveo teenustasud

AUTOR: KAREN KATRI VOLL, KESKKONNASPETSIALIST

**K**astre Vallavalitsus annab teada, et alates 1. juulist 2022. a tuleb Kastre valla elanikel arvestada segaolmejäätmete veo kulude suurenemisega Haaslava ja Mäksa-Võnnu piirkonnas. Ragn-Sells AS esitas 01.04.2022.a Kastre Vallavalitsusele taotluse korraldatud jäätmeveo teenustasude muutmiseks endise Mäksa-Võnnu (sh. Järvelja ja Rõka küla) ja Haaslava veopiirkonnas.

Taotluses on põhjendatud teenustasude tõstmise vajadust tulenevalt jäätmete vastuvõtuhinna tõusust 34%, kütusehinna tõus 77% ja keskmise brutopalgatõusust 46%.

Võnnu ja Mäksa piirkonna praegu kehtivas korraldatud jäätmeveo hinnas on vedaja arvestanud käitlusehinna 55.60 €/t km-ta. Hetke soodsaim olmejäätmete käitlushind on Iru jäätmepõletusjaamas. Iru jäätmepõletusjaama hoolduste ja rikete perioodidel peab vedaja kasutama teisi jäätmete käitluskohtasid, milleks on

Aardlapalu Jäätmekäitluskeskus vastuvõtuhinnaga 88.88 €/t km-ta ja Torma prügilas vastuvõtuhinnaga 95.00 €/t km-ta. Nende käitluskohtade vahel prognoositud mahtude jaotus annab kaalutud hinnaks 74.27 €/t km-ta.

Haaslava piirkonna praegu kehtiva korraldatud jäätmeveo

hinnas on arvestatud Aardlapalu Jäätmekäitluskeskuse olmejäätmete vastuvõtuhinnaga 75.18 €/t km-ta, mis kehtib alates 01.01.2019. Praeguseks on Aardlapalu Jäätmekäitluskeskuses kehtinud uus hind, 88.88 €/t km-ta, alates 01.06.2021.

Taotluses palus Ragn-Sells

AS, alates 01.06.2022 heaks kiita uued olmejäätmete teenustasud, milleks oli Mäksa-Võnnu piirkonnas 18,58 €/m<sup>3</sup> (ilma KM-ta) ja Haaslava piirkonnas 12,60 €/m<sup>3</sup> (ilma KM-ta).

Kastre Vallavalitsus ei nõustunud olmejäätmete teenustasude tõusuga ja algatas läbirääkimised olmejäätmete teenustasude muutmise osas. Läbirääkimiste tulemusel esitas Ragn-Sells AS uue taotluse ettepanekuga

kehtestada Haaslava piirkonnas esialgne ettepanek 12,60 €/m<sup>3</sup> (ilma KM-ta) ja Mäksa-Võnnu piirkonnas 16,16 €/m<sup>3</sup> (ilma KM-ta), millega Kastre Vallavalitsus nõustus.

Uued teenuse hinnad alates 01.07.2022 on kätte saadavad Kastre valla kodulehelt ning Ragn-Sells AS kodulehelt.

Tuletame meelde, et keskkonnateadliku tegevusega ehk jäätmete sorteerimisega vähen-

dame tekkivat segaolmejäätmete kogust ja maksame jäätmeveo eest vähem. Jäätmekulude optimeerimiseks soovime valida jäätmekogustele vastav konteineri suurus ja tühjendusgraafik (saab muuta Ragn-Sells AS iseteeninduses). Meeles tuleb pidada ka 1. jaanuarist 2023.a jõustuvat muudatust, kus iga majapidamine sh ka kortermajad peavad olmejäätmetest välja sorteerima biolagunevad jäätmed.



Jäätmeliik	Mahuti tüüp	Graafikujärgne tühjendus Haaslava piirkonnas	Graafikujärgne tühjendus Võnnu-Mäksa piirkonnas
Olmejäätmed	kuni 150 L jäätmekott	2,27	1,55
	kuni 80L	1,21	1,55
	kuni 140 L	2,12	2,71
	kuni 240 L	3,63	4,65
	kuni 370 L	5,59	7,18
	kuni 660 L	9,98	12,8
	kuni 800 L	12,10	15,51
	kuni 1500 L	18,23	29,09
	kuni 2500 L	30,38	48,48
	kuni 4500 L	54,70	87,26

Tabel 1. Olmejäätmeveo hinnad alates 01.07.2022

# Võnnu Kaera-Jaan trotsis vihma ja külma

AUTOR: MADLI TELLER,  
KULTUURISPETSIALIST

Võnnu Kaera-Jaani võistutantsimine, mis on alguse saanud 1999. aastal, on aset leidnud nii Võnnu kultuurimaja juures, Gustav Suitsu majamuseumi juures, Lääniste linnamäel, kui ka üldse Võnnu lähistel mööda teid liikudes Teatetantsuna. Sündmus on toimunud vahel mai lõpul, juuni jooksul, isegi augustis. Eesti suvega on ikka nii, et mis iganes aja ja koha peale sihtida, ilmataat teeb omad korrektuurid. Nii ka seekord.

Seekordne Võnnu Kaera-Jaan toimus peale 2-aastast terviseolukorras tingitud pausi 14. mail, kibekiirel hooajal, mil üle kogu Eesti kõik oma ärajäänud sündmusi korraldasid, ja nii olid rahvatantsijad palju rohkem rakked kui tavaliselt. Võistutantsule registreerisid meie vallast segarühm Kaaruskrapp ja mem-

mede rühm Wenden juhendaja Viivika Koogi käe all ning lisaks oli võistluseks end ette valmistanud Läti Ülikooli Dandari rühm. Korraldajad tegid võistutantsimise koha peal ümber avatuks kõigile soovijatele ja nii võisteldi 2-, 4-, 8- ja rohkemakesigi segavõistkondades koha peal sündinud kaerajaani seadetega. Osales ka spontaanselt sündinud pere- ja lastevõistkondi.

Võistutantsimise juurde kuulus tavapäraselt laaditööbadega Jaago Käsitöötalut ning Lahe-maa Pärimuskojal. Simmanile olid seekord esinejaks kutsutud lustlik Uuri küla noorteesambel ja konkursi Noor Pärimusbänd 2022 võitja Uurikad ning alati muhe ja tantsuline folklooriklubi Maatasa. Pärus viimaseks esinejaks olid mitmetel päev otsa kaasa lustinud osalistel sõrmed juba külmast pärin siniseks tõmmanud, aga kiirelt tehti lava peale tantsuruumi juurde ning pidu

lõpetati kammerlikult, ent tantsuliselt.

Maatasa ja Uurikad külastasid valla kutsel eelmisel päeval ka meie koole ja andsid noortele kontserte ning tutvustasid oma pärimust ja sellest inspireeritud loomingut. Laadal esitleti kõige kohalikumat - üles astusid kohalikud mehed Raul Roosiväli ja Kalle Vassila ehk "HääMiil" ning Helin Pihlap ja Ernst Valdmaa ehk "Teravkeeled" kohalike kandletüüpidega - päkaraakannel, väikekannel.

Läti Ülikooli rahvatantsurühm "Dandari" ei näidanud mitte ainult oma traditsioonilisi kadrille, vaid tantsutas päeva jooksul mitmel korral osavalt ka röömsaid külastajaid, kes nagu märkamatuks Läti laulumängud ja -tantsud selgeks said. Pidul oli märg, aga kohalolijad röömsad.

Täname võõrustavaid koole ja kultuurimaju, esinejaid, külalisi, abilisi ning osalisi mõnusa Võnnu Kaera-Jaani eest!



Tartumaa rahvakultuurispetsialist Kati Grauberg-Longhurst annab võistutantsimise juhiseid, Alati lustlik HääMiil mängib laadakülastajate röömsaks.

FOTODE AUTOR: MADLI TELLER

## Suviste sündmuste korraldamise "roheline" vaade

AUTOR: MADLI TELLER,  
KULTUURISPETSIALIST

Juba pikka aega on õhus olnud keskkondliku jätkusuutlikkuse teemad, millega tegeletakse suurel skaalal näiteks Euroopa rohekokkuleppe ja kliimapakti kaudu. Kastre vald on ühena koostöövaldadest otseselt mõjutatud Euroopa Kultuuri-pealinna Tartu2024 keskkonnastrateegiast, aga ka Tartumaa üldistest keskkonnaalastest suundadest ja oma arengukava eesmärkidest. Ikka veel võib olla raske märgata, kuidas saame oma väikesel ja kodusel viisil säästlikumas suunas liikuda. Väga oluline on liikuda jätkusuutlikuks võimalikult valdkonnaülel, mistõttu on oma roll mängida ka kultuurikorralduse valdkonnas. Valla haridus- ja kultuuriosakonna töötajad on 2022. aasta kevade jooksul osalenud mitmel koolitusel ja mentorkohtumisel, kus oleme saanud palju nippe oma töö keskkonnateadlikele radadele juhtimiseks. Oleme püüdnud neid aluseks võtta oma uute sündmuste korraldamisel ja ümber kujundamisel. Kuna suvi on täis ka teiste valla aktivistide ägedaid toimetusi - külapäevi, kogukonnafestivale, pereüritusi ja laagreid - siis võib meile jagatud soovitusete nimekirjast olla abi ka laiemalt.

Tartu2024 poolt välja antud keskkonnahoidlike sündmuste korraldamise juhend suunab kultuurikorraldajat tarku valikuid tegema järgmistel teemadel: materjalid ja ostud, toitlustus ja veekasutus, transport, energia ja resursitõhusus, ümbruskond ja kogukond, jäätmeäitlus ja kommunikatsioon. Väga lähedases

tulevikus on terendamas mitmed suured muudatused - näiteks plasttoodete turule laskmise keelustamine ja biojätmete liigiti kogumise kohustus. Külastajate ja klientidegi teadlikkus on kasvanud ja mõtteviisi juba muutunud - mitmed sündmuste külastajad juba ootavad prügi sorteerimist, ligipääsu rattaga või ühistranspordiga, ühekordsete nõude ning toiduraiskamise vältimist.

Peamised põhimõtted:

- Kasuta nii vähe kui võimalik ja nii kaua kui võimalik!
- Mida kohalikum, seda kasulikum!
- Kas vajalikku inventari ja dekoratsioone on mõistlikum osta või rentida? Ladustada või transportida? Alati saame küsida laenusvõimalust nii teistelt korraldajatel, valla haridus- ja kultuuriosakonnalt kui ka teistelt Tartumaa tegijatelt. Laenutatakse hea meelega, kuigi transpordi korraldamine ei ole teinekord nii lihtne - ka sellega saab küsida nõu ja jagada muret. Äkki on keegi parasjagu õigel teekonnal liikumas? Vahendite soetamisel mõtleme läbi nende hoiustamise ning kasutamise uutes ettevõtmistes.

- Kaunistades kasutame hooajalisi ning kohalikke lilli, potitaimi ja korduvkasutatavaid dekoratsioone. Nii on valla kultuurikorraldajad võtnud mängu isiklikud kaltsuvaibad ja hankinud taaskasutatud tekstiilidest värvilised lipuketid. Kasutame üle valla ühiseid fotoseinu, suunasilte, lipuvärvide pukklauadade katteid või näiteks lavade taustakangaid. Meie abilised on annetanud sündmustele mitmeid

enda ülejääke, mida on täpselt vaja läinud - taimed kaunistuseks, võsalõikamise jäägid siltide teivasteks, nõöri dekoratsioonide kinnituseks.

- Toitlustusega rootsi lauaga sündmustel on toidu ülejäägi vältimiseks alati mõttekas arvestada pisut vähemate osalistega kui plaanis.

- Järelejäänud toidu saame panna sündmuse külalistele või meeskonnale kaasa või viia tarbimiseks sinna, kus seda vajatakse. Väike toidukarpide varu kulub alati marjaks.

- Jätmeid saab koguda maksimaalselt liigiti ja viia, kuhu vaja, või anda neile, kes saaksid viia. Sorteerime jätmeid liigiti: pakend, panditaara, biolagunevad ja segaolmejätmed. Prügikastid peaks märgistama selgelt ja juhendama ning abistama külastajaid neid kasutama, kus vähegi saame.

- Julgustame sündmuse külastajaid ja meeskonda saabuma rohkem ühiste autodega, jagades sõitu kolleegi, sõbra või naabriga, ning saabuma näiteks ratastega, kui võimalik.

- Kõige parem on kasutada kõike seda, mis on juba olemas - kas korraldajatel endal või ümberkaudsetel. Eelistatud on alati ümbertöödeldavad, uus- ja korduvkasutatavad materjalid.

- Minimeerime paberi kasutamist kutseteks, voldikuteks ning eelistame digitaalseid infokandjaid või taaskasutatavaid nime- ja suunasilte.

- Kaalume, kas ja kuidas saaks optimeerida sündmuse energiakasutust. Mis tüüpi heli- ja valgustehnika on kasutusel? Kas turumüütajate on vajalik

tuua generaator või saaksime tagada lähedalt püsielektriühenduse?

- Valikute tegemisel - pakkuja, esineja või tarnija puhul - arvestame alati keskkonnahoidlikuma lahendusega. Näiteks võiks eelistada rendinõusid kasutatavat toitlustajat ühekordsete nõudega pakkujale. Teine variant on partneril paluda muuta oma pakkumist meie soovide järgi keskkonnasäästlikumaks. Ühekordsete nõude kasutamise peaksime kõik viima miinimumi ning kasutama kas rendinõusid või kui sündmus võimaldab, paluma külastajatel oma taldriku ja lusika käekotti pista.

- Kingitusteks valime elamusi või korduva kasutusega funktsionaalseid meeneid. Kasulikuks kingiks loetakse näiteks ka kohalikult tootjal pärit toitu.

- Jälgime mõju keskkonnale, et sündmuspaike ja rohealaseid hoida, võimalikult vähe keskkonda muuta ja risustada ning kohalikke häirida.

- Küsime ja peame nõu, kui endal teadmist väheks jääb! Keskkonnahoidlike sündmuste korralduse kohta on head juhendmaterjalid näiteks: Tartu2024, Tartu linna, Rohetiigri ja Acento meeskonna nõustajad annavad hea meeleaga soovitusi kõigile küsijatele.

Nagu igasugu muutustega, võib esialgu neid soovitusi tunduda liiga palju ja erinevus eelnevalt harjutuga liiga suur. Valla haridus- ja kultuuriosakonna töötajad said osaletud koolitustelt ühe ja peamise nõuande - alusta väikeselt, kasvõi ühest muudatusest. Meile soovitati - võtke esialgu kasvõi ainult üks teema

ning vaadake, mis te saate selle keskkonnasäästlikumaks muutmisele ette võtta. Kui see esimene kord ebaõnnestub, siis proovige lihtsalt uuesti. Nii oleme mitmetest eelloetletud soovitustest mõnesid proovinud juba targu rakendada, mõned aga alles ootavad katsetamist. Mõned on õnneks meie sündmuste juures juba sissetöötatud tegutsemisviisid. Kõigi puhul on palju õppimist ja suhtlemist veel palju ees. Oleme tänulikud abilistele, kes on aidanud vahendite jagamise ja

logistikaga ning teavad soovitada kohalikke tootjaid ja tegijaid. Ootame teisi nõuandjaid, küsijaid või suhtlejaid!

Kasulikud lingid:

<https://www.tartu2024.ee/ellujaamise-kunstid/keskkonnajuhend>

<https://www.tartu.ee/et/rohejuhend>

<https://acento.ee/juhendid/kasulikud-materjalid>

<https://rohetiiger.ee/vabakonna-suund/>



Raamatukogud on suvel külastajatele suletud järgmistel aegadel:

Roiu raamatukogu 11.juuli-29.juuli ja 22.august-02.september

Võnnu raamatukogu 13.juuni-26.juuni ja 11.juuli-28.juuli avatud teisipäeviti.

Melliste raamatukogu 11.juuli-29.juuli

Järvelja raamatukogu 11.juuli-24.juuli ja 22.august-06.september, kuid helistades telefonil 5381 4643, on võimalik raamatuid laenutada ka puhkuse ajal.

Võõpste raamatukogu 12.juuli-8.august.

## Fotomeenusutus 26. Lõuna-Eesti meestelaulu päevast Kurepalus

FOTODE AUTOR: UKU PETERSON



## Fotomeenusutus Võnnu Kaera-Jaanist

FOTODE AUTOR: MADLI TELLER



# Lõuna-Eesti omavalitsuste esindajad külastasid Euroopa kultuuripealinn Kaunas 2022 üht tippphetkedest

AUTOR: RAUNO KARRO, KULTUUR- JA KOGUKONNATÖÖ SPETSIALIST

**E**uroopa kultuuripealinn Tartu 2024 Lõuna-Eesti omavalitsuste esindajad koos Tartu 2024 meeskonnaliikmetega külastasid 20.-22. mail Euroopa kultuuripealinn Kaunas 2022 üht tippphetkedest, nädalavahetuse jooksul toimus üle 60 sündmuse.

“Külastasime Lõuna-Eesti omavalitsuste esindajatega möödunud nädalavahetusel Kaunast, kuna käte jõudis nende kultuuripealinna aasta üks kõige sündmuste rikkam periood. Nädala kõrgpunkt oli kaasaegse Kaunase müüdi triloogia teine osa, etenud “Confluence”, mis kujutas endast mastaapset jõel toimunud valgus-kontsertshowd. Lisaks meile nautis vaatamängu kümneid tuhandeid inimesi,” ütles Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 Lõuna-Eesti koordinaator Annela Laaneots.

“Meie visiidi eesmärk, lisaks sündmustest osa saamisele, oli vaadelda ja kogeda kultuuripealinna korralduslikku poolt. Jälgisime, kuidas on organiseeritud väliskülaliste juhendamine sündmustele, kuidas on sündmuste sisu loomisel arvestatud ka leedu keelt mitteoskavatele osalejatega

ja kuidas teenindussektor, näiteks pubides ettekandjad või taksojuhid, räägivad kultuuripealinna lugu,” sõnas Laaneots. “Meie huviorbiidis olid kõik olulised aspektid, mis on tähtsad sel puhul, kui piirkonnas on korraga mitmeid kümneid tuhandeid külastajaid rohkem kui tavapäraselt.”

Kastre valda käis taaskord esindamas Võnnu piirkonna kultuuri- ja kogukonnatööspeetsialist Rauno Karro, kes osales ka eelmise aasta sügisel, kui käidi vaatamas kuidas lähevad Kaunas 2022 ettevalmistused ja millised eelsündmused 2021 aastal toimusid. Seekord võib öelda, et kõik oli palju suuremalt ette võetud ja oli näha, et oleme sattunud linna, kus oli igal nurgal mõni kultuuriline sündmus.

Esimesel päeval ootas meid ees peatänaval suur kaetud laud, mida eestlased jagasid Leedu (Kaunas 2022), Norra (Bodø 2024) ja Soome (Oulou 2026) delegatsiooniga, kellega tutvuti ja erinevaid mõtteid vahetati. Kuid meie asukoht ei olnud niisama juhuslik. Meie ümber käis tohutu pidu ja pillerkaar. Kaunase peatänavale, mis on kilomeetri pikkune, oli esinema pandud 70 esinejat. Tänavatel oli erinevaid meelelahutusi - esitati erinevaid tantsu, suur



Kaunas 2024

valik kõiksugu muusikastiiliga lauljaid ja pillimehi, kes esinesid nii lavadel, tänavanurkadel ja rõdudel. Silma jäid eriti noored saksofonistid, bachata ja line tantsijad, löötsa- ja kitarrimängijad rõdudel ning erinevad huvitavad bändid lavadel. Sellel tänaval leidis igapäev midagi enda hingele või meelele, olenemata vanusest. Öhtu lõppes ühe suure kontserdiga põhilaval, kuhu oli kuulama tulnud tuhandeid vaatajaid.

Sündmusi oli sellel nädalavahetusel palju ning teise päeva esimese poole nautisime kunstisaale küllastades. Mõni galerii oli loodud ekstra Kaunas 2022 jaoks. Päeva alustasime me maailma ühe tunnustatud kunstniku Marina Abramoviči näitusega, mis oli ühelt poolt šokeeriv, to-

hutult mõtlema panev ja olemoodi erinev. Teisena käisime vaatamas Yoko Ono näitust ja kolmandaks uurisime mitmeid korruseid läbivat näitust Leedu kohta, mille nimeks oli “1972. Breaking Through the Wall” ehk eestikeeli “1972. Murrame läbi seina”. See kõnetas 1972 aasta tegemistest ning rääkis headest ja halbade sündmustest, mis siis Kaunas ja Leedus toimus. Teise päevapoole arutasime ja muljetasime kõike vaadatud ja nii palju kui oli inimesi, siis on ka erinevaid huvitavaid arvamusi. Öhtu lõpetas aga suurejooneline valgusshow, mida Annela Laaneots juba eelpool mainis.

Pühapäeva hommikul sõideti linnast välja ning käidi avastamas projekti “Nemunas7” ettevalmis-

tusi ja tegemisi. Selle projekti eesmärk oli luua ja leida taaskasutus ühele jõelaevale. Ujukit oli dekoreeritud jõe- ja maastikukunstiga ning seda disainisid erinevate riikide tuntud eksperdid. Kahjuks seda suurejoonelist avamist me ei näinud, kuna oli vaja ette võtta veel pikk kodutee aga samas saime juba enne teisi seda laeva uurida ja uudistada.

Kuid loomulikult ei mindud Kaunasesse niisama ainult kultuuri nautima. Jälgitu kuidas on lahendatud erinevate sündmuste korralduslik pool. Pöörati tähelepanu, kuidas on tagatud kõigi osalejate mugavused ja esmavajadused (tualetid, suunaviitade olemasolu, kavade kättesaadavus, joogivesi jne). Kultuurikorraldajana pöörasin rohkem tähelepanu kuidas on lahendatud erinevad tehnilised vajadused. Kuidas on näiteks elektriga arvestatud. Nimelet kui sul on esimesel päeval 70 esinejat ja seal umbes pooled vajavad elektrit, siis kahjuks ei ole võimalik seda võtta ühest kohast nii et üks hetk ei oleks korgid väljas. Silmasin veel kuidas olid lavad ehitatud ja kas või kui palju häirisid esinejad üksteist. Seda kõike oli põnev vaadata ja uurida meie suure seltskonnaga ning samamoodi ka arutleda.

Eks me kõik teeme sündmuse oma parima äranägemise järgi ning ega keegi ei tohiks näpuga näidata ega vigu otsida, et mina oleks “selle nüüd” paremini teinud. Pidevalt vigu otsides kaoks ära sündmuste nautimise kogemus. Kokkuvõtteks võiks öelda, et see nädalavahetus oli tõesti omapäraselt põnevaid kultuurilisi sündmusi ja mõtlemapanevaid tegevusi täis ning soovitan kõigil sellel suvel Kaunas 2022 sündmuse nautima minna. Julgen julgelt öelda, et see on elamus omaette.

Euroopa kultuuripealinn Kaunas 2022 programm pakub põnevat avastamist aasta lõpuni, programmiga saab tutvuda siin: [www.kaunas2022.lt](http://www.kaunas2022.lt). Nii nagu Tartu kannab Euroopa kultuuripealinna tiitlit koos Lõuna-Eesti omavalitsustega, on ka Kaunas Euroopa kultuuripealinn koos ümbritseva piirkonnaga, Kaunase rajooniga.

Euroopa 2024. aasta kultuuripealinna programmi viib ellu Tartu linn koos 19 Lõuna-Eesti omavalitsusega: Antsla vald, Elva vald, Kambja vald, Kanepi vald, Kastre vald, Luunja vald, Nõo vald, Otepää vald, Peipsiääre vald, Põlva vald, Rõuge vald, Rāpina vald, Setomaa vald, Tartu vald, Tõrva vald, Valga vald, Viljandi linn, Võru linn ja Võru vald.

## Tartumaa raamatukoguhoidjad istutasid metsa

AUTORID: RIINA GORDEJEVA JA HELE ELLERMAA

**B**uss 37 Tartu maakonna raamatukoguhoidjaga suundus 11. mail Järvselja õppe- ja katsemetskonna poole. Sõideti metsa istutama. Mõte, kuidas raamatukogu inimesed raamatukogude aastat tähistada saaksid, tuli Järvselja raamatukoguhoidjalt Ene Runtelilt ja metsaülem Tanel Piirilt. Oleme ju nii metsa – kui raamaturahvas.

Jõudnud metsalangi, tutvustas metsaülem kõigepealt Järvselja metskonna 100 aastast ajalugu. Seejärel jagati välja töövahendid: istutustorud ja kastid, mille abil panna mulda pisikesed männiisikud. Kuna iga töö vajab hea tulemuse saavutamiseks oskusi, pidime olema tähelepanelikud õpetussõnade kuulamisel. Paljud meist olid metsa istutanud viimati koolipõlves labidaga. Et noorel puul oleks parem juurduda, künnab tänapäeval metsaader eelnevalt langile vaod. Toruga istutades tuleb jälgida, et taim ikka korralikult mulda saab. Taimekast on aga mõistlikum kohe korralikult puuhakatisi täis laduda, sest oi kui tülikas on langi teisest servast veel enne vao lõppu uute järele minna.



Kastre valla raamatukoguhoidjad metsa istutamast

FOTO AUTOR: ÜLLE SEIRE

Jõudsimme mõne tunniga meie jaoks mõeldud 1,8 ha suuruse langi noorte mändidega täita. Maha sai 4800 taimet. „Meie mets“ tähistati ka sildiga, millel on tekst: „Selle metsa istutasid raamatukogude aasta puhul Tartumaa raamatukogude töötajad.“ Veel on seal luuletaja Berit Petolai luuleread:

*Millest laulab lehelind,  
mida pajatab nõgikikka hüüd?  
Aastarõngad  
pausüdamiku ümber  
näitavad teed tagasi,  
aega, mil meie ja  
mets olime üks.*

Järvselja jahilossis ootas meid kohalike kokkade valmistatud maitsev supp, marjakook ja päevakohane luuletund.

Berit Petolai esituses kuulasime tema 2021.a. Juhan Liivi 43. luuleauhinna võitnud luuletust vanast puukärust „Tõnkadi-lõnk“ ning veel luuletusi metsast ja seentest.

Metsaülem kinkis raamatukogude aasta puhul ning tänuks metsaistutamise eest maakonna keskraamatukogule kõige uuemad Järvselja kohta kirjutatud raamatud. Käisime ka Järvselja raamatukogus ning 2022.a. Euroopa aasta puu konkursil osalenud võimsat Kuningamäändi imetlemas ja unistamas, et ehk sirgub mõnest meie istutatud taimestki 400 aasta pärast uus metsakuningas, mille all keegi loeb paberist raamatut. Päeva lõpuks olime rahul, et saime anda oma väikese panuse eesti metsade püsimise ning meeltesse jäid helisema jahilossis kuulnud luuleread:

*Näinud kõike-kuidas  
sünnivad mäed ja orud,  
kuidas käbist saab  
kuusk ja siis taas käbi,  
kuidas mets muudab tujuisid,  
värve ja heli...*

## SELLE KUU LUGEMISSOOVITUS:

„Mul hakkasid päevad“, Marilyn Jurman

See on väljamõeldud lugu, mis on inspireeritud noorte pärisjuhtumitest, et kõnetada noori teemadel, millest vahel võib olla keeruline oma vanemate või eakaaslastega rääkida. Eesmärgiga öelda noortele: “Sa ei ole üks!” ja küsida vanematelt: “Kas sa mäletad?”, tahab raamat kutsuda noori ja mitte enam nii noori omavahel ausalt kõnelema teemadel nagu seksuaalne ärakasutamine, esimene armastus, narkootikumid, kiusamine, depressioon, söömishäired, suhted vanematega, lein ja muud. Raamat räägib ühest noorest äsja 14-aastaseks saanud tüdrukust. Soovitan raamatut lugemiseks noortele, aga ka teismeliste vanematele. Noortel ehk aitab see toime tulla erinevate tunnetega ja aru saada, et ka sinu soovid, mõtted ja tunded on olulised. Vanematel aitab paremini mõista noori inimesi.

Raamat ei ole soovitatav alla 14-aastastele.

Soovitab: Ülle Seire Melliste raamatukogu juhataja



## Kellest saab 9.-10. juulil Käärikul toimuvatel 47. Eesti omavalitsuste suvemängudel kõige sportlikum omavalitsus?



AUTOR: RIINA VALS

Selle suve suurimaks sportlikuks väljakutseks vallale on Eesti omavalitsuste suvemängud, mis toimuvad taaskord moodsas Kääriku spordikeskuses 09.-10. juulil. Kastre vald osaleb kuni 8000 elanikuga omavalitsuste arvestuses, kus kokku on valikus 13 spordiala. Koondarvestusse läheb küll 7 spordiala + 20 tulemust kerge-

jõustikust, aga spordialade valik on märksa mitmekesisem:

KERGEJÕUSTIK, VÕRK-PALL, 3x3 KORVPALL, MÄLUMÄNG, PENTAK, TRIKITÕUKERATAS, KÖIEVEDU, KETTAGOLF, JALGRATTAKROSS, ORIENTEERUMINE, JUHTIDE VÕISTLUS, SPORDIJUHTIDE VÕISTLUS JA TENNIS.

Hea kastrelane, kes sa oled oma sportlastee alguses või hilisemas eas rahvasportlane ja oled huvitatud

iseenda sportlikust käekäigust ning soovid esindada oma koduvalda, siis oled oodatud meiega ühinema!

Oleme võistkonna komplekteerimisega jõudnud niikaugemale, et võimalikult parima tulemuse saavutamiseks oleks veel veidi lisajõudu tarvis. Võistkonnas on juba oma osalemist kinnitanuid, kuid kidlasti on meid vaja juurde! Kui teie hulgas on petanki, trikitõukeratta, kergejõustiku, või ka mõne teise spordiala har-

rastajaid, siis andke endast meile märku!

Rohkem infot valla kodulehel: [www.kastre.ee/eestimaa-suvemängud](http://www.kastre.ee/eestimaa-suvemängud)

Võtke julgelt ühendust Riinaga ja küsi lisainfot. Sportlik vallarahvas, tule Kastre valda esindama!

Riina Vals - Kastre võistkonna esindaja

Riina.vals@kastre.ee  
5669 0174



## Kastre vallal on suur au võõrustada Emajõe Suveteatri etendust "Ukuaru"

Etendused toimuvad 4.-19. augustini maalilisel Vooremäel, piletid on müügil kuni 5. juunini Piletimaailmas ja Piletilevis!

Vabaõhulavastus „Ukuaru“ on lugu sooja südame, targa pea ning selgete väärtustega eesti naistest. Nende valikutest ja valikute puudumisest, südame hääle järgimisest ja mitte järgimisest. Need naised on sitked, töökad, allaandmatud, avara hinge ja jõulise südamega. „Ukuaru“ räägib teile loo armastusest iseenda, teiste ja

looduse vastu.

Lavastuses teevad kaasa Ursula Ratasepp, Pääru Oja, Hannes Kaljujärvi, Garmen Tabor, Kärt Tammjärvi, Margus Prangel jt.

Lavastaja Peep Maasik, dramaturg Urmas Lennuk, kunstnik Jaanus Laagrikuul, heililooja Ardo Ran Varres.

Etenduspaika jõudmiseks läheneda Reola-Hammaste maantee poolt. Vaata lisainfot: <http://www.suveteater.ee/emajoe-suveteater/kava/ukuaru>

# Lugu mälumängust

AUTOR: TAIVO KIRM

Järvselja jahilossis toimus 18. mail Kastre valla mälumängu 2021-2022 aasta hooaja viimane voor, kokkuvõtte tegemine ja hooaja pidulik lõpetamine. Nagu läbi kogu hooaja (viktoriinid toimusid kokku kaheksa korda, kaks Kurpalus, kaks Mellistes, kaks Võnnus, Vööpstes ja Järvseljal) oli kohal viis võistkonda: „Kohe näha, et vanad sõbrad“, „Soorebased“, „Küllakeeniused“, „Mäksa“ ja „Aplaus“. Viimase vooju ja kogu hooaja võitjaks tuli võistkond „Kohe näha, et vanad sõbrad“ koosseisus vennad Riho Saar ja Andres Saar ning Hendrik Oolberg. Sama võistkond oli ka eelmise aasta võitja ja hooaja lõpetamisel avaldati arvamust, et võitja-trio peaks järgmisel hooajal kuhugi kõrgemasse liigasse tõusma, siis on ka teistel võimalus võita. Valla Haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Mai Aasjõe soovis kilvaritele edu ja andis parematele üle auhinnad. Järgmisest hooajast on kavas teha muudatus, viktoriinid toimuvad üks kord kuus esmaspäeviti senise kella 18:00 asemel kell 19:00. Kohutumiseni oktoobris Haaslaval. Kõik uued võistkonnad ja huvilised on teretunud.



Mälumäng Järvselja, autor Mai Aasjõe

## Möödunud kuu aja jooksul osalesid meie tõstesportlased kolmel võistlusel

AUTOR: VIKTOR KOROBOV

Lätis Balvis olime me seekord esindatud kahe poisiga. Kehakaalus kuni 55 kg tegi hea võistluse Ulric Lukk. Tõukamises ja kogusummas kilo võrra isiklikku rekordit parandanud Ulric sai kehakaalus kuni 55 kg väga tubli V koha tulemusega 63 (27+36) kg. Kehakaalus kuni 67 kg tuli kuundaks rebimises isikliku rekordi püstitanud Ken-Kendrick Lill 54 (24+30) kg-ga. Seejuures oli Ken-Kendrick oma kehakaalus kõigist teistest vähemalt kolm aastat noorem.

Teiseks võistluseks oli Käärikul Eesti kuni 17 aastaste meistrivõistlused. Seekord tegi suurepärase esituse Liisbeth Rosenstein. Kehakaalus üle 81 kg võistelnud Liisbeth alustas rebimist 52 kg-ga, seejärel rebis ta teisel katsel uueks isiklikuks rekordiks 56 kg ja kolmandal katsel ka 58 kg. Tõukamise esimene katse raskusel 67 kg küll ebaõnnestus, kuid teisel katsel sai see viga parandatud ja kolmandal kat-

sel läks sirgetele kätele ka uus isiklik rekord 73 kg. Kogusumma ga 131 kg tuli Liisbeth võitjaks ja ühtlasi oli see neidude seas paremuselt teine tulemus. Noormeeste -89 kg kehakaalus tuli teiseks Aimar Kiiivits 146 (66+80) kg-ga. Tema tulemus jäi isiklikule rekordile kõvasti alla ja selle põhjuseks oli märtsikuus jääl kukkudes saadud hüppeliigese sidemete raske vigastus.

Maikuu viimasel laupäeval võisteldi Tammikul spordiklubi Edu rahvusvahelisel karikavõistlusel. Kehakaalus kuni 73 kg jäi Jaan Korobov seekord algraskustele, kuid tulemustest 170 (75+95) kg piisas seekord võiduks. Kehakaalus kuni 81 kg tegi taaskord väga hea võistluse Maiko Sepp. Rebimises sai ta sirgetele kätele 101, 106 ja ka 110 kg ja tõukamises 120 ja 126 kg. Kolmandast katsest ta loobus, sest esikoht oli selletagi käes. Kehakaalus kuni 96 kg tegi korraliku võistluse Karl-Jaagup Kägu, kes tulemusega 140 (60+80) kg sai neljanda koha.

## Melliste Kooli juurdeehitus

AUTOR: MART KEERUTAJA, ARENDUSSPETSIALIST

Käesoleva aasta stügisel valmib Melliste Kooli juurdeehitus, praeguse spordihoone madalamale osale on projekteeritud neli klassiruumi, keemiakabinet, koosoleku ruum ja kaks väiksemat kabinetti ning tualettruumid. Kastre Vallavalitsus korraldab riigihanke, kuhu esitasid pakkumuse kaks ettevõtjat AS Eviko ja Uniro Grupp OÜ. Parima pakkumuse esitas ja ehitusleping sõlmiti Uniro Grupp OÜ-ga. Tööd lähevad maksma 736 051 eurot ning valmimistähtaeg on 20. oktoober 2022. Ehitust rahastab Kastre Vallavalitsus.

## Vooremäe Tervisespordikeskuse teenindushoone ehitamine

AUTOR: MART KEERUTAJA, ARENDUSSPETSIALIST

Mai kuu alguses selgusid Vooremäe Tervisespordikeskuse teenindushoone kordushanke tulemused, aasta alguses läbiviidud hanke Kastre Vallavalitsus tühistas seoses liiga kõrgeks kujunenud maksumusega. Kordushankele esitasid tähtsajaks pakkumuse kolm ehitustettevõtet: AS Eviko, Uniro Grupp OÜ ja Villaare OÜ. Edukaks pakkujaks osutus Uniro Grupp OÜ, kes esitas pakkumuse maksumusega 717 126 eurot. Ehitustööde valmimise tähtaeg on detsembris 2022.

Lisaks Kastre vallale toetab ehitamist 200 tuhande euroga Tartumaa Arendusselts.

## Uudiseid ralliradadelt

AUTOR: PEETER TAMMOJA

Tigase Rallirajal toimus 29.mail järjekordne Tigase KV 2022 etapp. Seekord 5. etapp.

Meie valla sõitjatest osales võistlustel Kert Tammoja. Kuna tal noorteklassi sarjas on suur edumaa, otsustas ta lasta ka teistel noortel võita ja võttis seekord osa vaid meeste klassis, esivedu.

Tulemuseks päeva kiireim aeg ja 2. koht esiveo klassis. ( esimeses voorus oli rehivialik väga vale ja ta alustas võistluspäeva viimaselt kohalt kuid lõpuks suutis siiski 2. kohale sõita)

Tigase KV 2022 on jäänud pidada veel üks etapp, septembris toimub 6. etapp.

See võistlus oli hea test järgmiseks Eesti Noorteralli meistrivõistluste järgmiseks etapiks, mis toimub juba 04.juunil 2022 Läänemaal.

# Bussiliiklus Võnnus, Mäksal ja Haaslaval

AUTOR: TAIVO KIRM

Vabariigi algusaastatel 1920-1922 toimis meie kandis busi ehk nagu tollal kutsuti „omnibussi“ liiklus ainult eritellimisel tehtud sõitudel - Tartust maale peole, väljasõidud looduskaunitesse paikadesse, Võnnu kalmistu- ja kirikupühale, põllumajandusnäitusele jne.

Regulaarne bussiliiklus käivitati Tartumaal 1923. aastal. Aastatel 1923-1924 pandi käima bussiliinid Tartu-Oiu-Jõesuu-Viljandi (93 km, sõit kestis viis tundi), Tartu-Räpina (66 km, sõit neli tundi), Tartu-Mustvee, Mustvee-Jõgeva, Tartu-Mehikoorma, Tartu-Põltsamaa, Tartu-Võru (läbi Reola ja Vana-Kuuste) ja Puka-Otepää-Pühajärve.

Tartu maavalitsus sidus bussiliikluse postiveoga. „Omnibusside liinilubade väljaandmisel tehakse bussiliinidele kohustuseks posti viimine teeäärsetesse vallamajadesse, postiaagentuuridesse ja postkontoritesse.“

Aastal 1923 sõitsid liinil Tartu-Räpina-Võõpsu firma Carl Watter Co bussid ja 1924.-1925. aastal G. Kütt bussid. Omnibusside marsruut läks üle Kaagvere parve, Melliste, Kurista ja Ahja. Kastre-Võnnu ja Mäksa valla rahvas sai nende omnibussidega linnast koju.

Läbi Võnnu hakkas omnibuss sõitma aprillis 1923, kui avati Tartu-Mehikoorma liin. Buss sõitis läbi Melliste, Võnnu, üle Kadaja silla Rasinala ja sealt Mehikoorma. Liin toimis aga ainult ühe aasta ja reisijate vähesuse tõttu seda 1924. aastal enam ei avatud.

1924. aastal oli kavas panna Tartu-Võru buss sõitma liinil Tartu-Haaslava-Karaski-Võru. Marsruut oli ebalooiline ja kui liin läbi Haaslava ka tegelikult toimis, siis ühe aasta.

1925. aasta kevadel andis Tartu maavalitsus liinipidajatele

Davet Simmile ja August Koogile loa avada Tartu-Räpina-Võõpsu omnibussi liin. Buss sõitis liini kolm korda nädalas, esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel. Väljumine Tartust oli kell 12.00 ja esialgu olid peatused Kaagvere parv, Kurista, Ahja, Moisekatsi (Mooste) teeharu, Kauksi, Leevaku ja Räpina. Võnnu jäi aga kõrvale. Kastre-Võnnu vallavalitsus pöördus palvega Tartu maakonnavalitsuse poole ja veel sama 1925. aasta augustikuul muudeti liini ja marsruudil Tartu-Räpina-Võõpsu läbis buss Võnnu küla ja asunduse. Hiljem lisandus Melliste peatus. Buss sõitis Võnnu äripäeviti viis korda nädalas. Pilet maksis 1926. aastal Kaagvere parveni 85 ja Võnnu 185 marka. Talvel, kui Kaagvere (Luunja) parv ei toimunud ja üleujutuste või halbade teolude korral sõitis buss Võnnu Vana-Kuuste kaudu.

Aastatel 1923-1926 raskendasid Tartu-Räpina bussiliiklust Rookse (Rookste) mäed. Vihmaste ilmadega ja libedaga ei saanud buss märke üles või jäi mägedevahelisse orgu kinni. Nii mõnigi kord tuli sõit katki jätta. Mägede mahakaevamine ja mägede vahelise madalkoha täitmise tööd teostati 1926. aasta sügiseks ja tööd läksid maksma 750 000 marka. Edaspidi toimus liiklus Rookses ilma probleemideta.

Kehvade teolude tõttu oli omnibusside hilineimine ja sõiduplaanist mitte kinnipidamine tavaline asi. Sõitmine oli aga üldjuhul turvaline. Kõik bussijuhid olid läbi teinud sõidukijuhi kursused ja pidid omama vastava kutsetunnistuse. Kuna sõidukiirus oli väike ei juhtunud kuni 1920. aastate teise pooleni meie kandis inimohvritega avariisid. Enamasti toimusid avariid selle tõttu, et hobused kartsid bussit mootorimürinat ja hüppasid bussile ette või omnibusside tehniliste rikete tõttu. Esimene suurem avari juhtus seetõttu, et

bussijuht oli alkoholihoobes.

„Postimees“ 26. oktoober 1922: „Auto-omnibussi õnnetus Räpina postimaanteel. Kastre-Võnnu valla piirkonnas jooksis Piirsoni auto-omnibuss 23. oktoobri õhtul Moisekatsi (Mooste) laadalt Tartu tagasi sõites 11 reisijaga kraavi ja kukkus kummuli. Kõik sõitjad said vigastusi, nende hulgas mõned raskemaid. Vigasaanud reisijad toimetati Tartu haigemajasse ravitsemisele. Auto-omnibussi juht, kelle läbi õnnetus tulnud, olevat tublisti purjus olnud. Politsei poolt on koha peal juurdlus toime pandud.“

„Elu“ 6. juuni 1928: „4. juunil õhtupoole umbes kella poole viie ajal juhtus Ülenurme mõisa kohal Tartu-Võru omnibussi läbi raske õnnetus, mis maksis inimese elu. Ülenurme mõisa kohal Tartu poolt tulles, mäest alla sõites, sõitis omnibuss ühele Haaslava taluperenaisele tagant pääle nii, et riivas vankri külge ja paiskas sealt taluperenaise otse omnibussi rataste alla, mille järele naise surm silmapilne oli. Kohale kutsuti Tartust kriminaalpolitsei ja arst, kes kohal protokoll kokku seadsid, mille järele reisi- ja lasti jälle edasi sõita. Kadunud Leena Otsa, 62 aastat vana, oli pärit Haaslava vallast Johani talust. Alla jäämine olla selle läbi tulnud, et omnibussi liginemisel olla perenaine hobuse vale kätt, otse omnibussi ette keeranud. Sõiduteel tuleb kindlasti paremat kütt hoiduda, mis läbi õnnetused ära jäävad.“

Esialgu sõitis buss Tartust Räpina-Võõpsu kevadest sügiseni. Näiteks 1927. aastal algas bussiliiklus 7. mail ja lõppes oktoobri lõpus. Alates 1928. aastast, kui riik võttis põhimaanteede hooldamise oma peale, sõitis buss heade teoludega ka talvel. Et bussid saaksid sõita, asetati talvel teetruupide ja tuisu eest kaitsmata kohtadesse lumeredelid. Paksu lume ja halbade teolude tõttu esines aga igal tal-

vel bussiliikluses seisakuid.

1930. aastate algusest Tartu-Räpina buss Võnnu sisse enam ei sõitnud ja peatus oli Hammastes. Aastatel 1931?-1935. pöördus Võnnu rahvas mitu korda Tartu maavalitsuse poole palvega, et Tartu-Räpina Olukord lahenes 1935. aastal, kui buss hakkas taas läbi Võnnu sõitma ja lisaks avati Tartu-Võnnu-Ahja bussiliin.

Aastal 1930 sõitis buss liinil Tartu-Meeksi. Liin avati 10. juunil 1930, buss väljus Tartust ige päev kell 15.30 ja tagasisõit oli Meeksis hommikul 5.00. Peatused olid Kaagvere-Melliste-Hammaste-Võnnu-Lääniste-Rasina-Meeksi. 1931. aastal hakkas buss sõitma liinil Tartu-Ahja-Meeksi ja Võnnu busipeatus kaotati.

1934. aastal Räpina ja Meeksi bussiliinid ühendati ja toimis Tartu-Meeksi-Räpina-Võõpsu bussiliin. Väljumine Tartust kell 15.45 ja Võõpsu jõudis buss kell 19.15. Tagasisõit algas kell 4.30 ja Tartusse jõudis buss kell 8.00. Peatused olid Kaagvere parv-Melliste-Hammaste-Ahja-Rasina-Meeksi-Räpina. 1935. aastast alates sõitis buss läbi Võnnu. Bussi väljumine Tartust 15.30, Vana-Kastre 16.00, Hammaste 16.25, Kurista 16.40, Võnnu 16.45, Ahja 17.15 ja Räpina 18.45. Mellistes peatust enam ei olnud. Arusaamatu, miks oli Hammaste ja Kurista peatuste vahe 15 minutit. Või tehti Hammastes lihtsalt pikem peatus?

Aastatel 1935-1940 toimis bussiliin Tartu-Võnnu-Ahja, tee pikkus 27 km, väljumine igal äripäeval kaks korda päevas. Bussiliiniga toodi Tartust lisaks reisijatele ka posti Võnnu ja Ahja postkontoritesse. Liin suleti 1. november 1939, kuid 1940. aasta alguses pärast Võnnu valla elanike ja seltskondlike organisatsioonide ühist pöördumist Tartu maavalitsuse poole avati bussiliin uuesti. Nüüd sõitis buss liinil

Tartu-Võnnu. 1940. aastal väljumine äripäeviti Tartust 11.30, Võnnus 12.10, tagasi Võnnust Tartusse 13.20, Tartus 14.00. Aprillis 1940 liini pikendati ja buss sõitis uuesti marsruudil Tartu-Võnnu-Ahja.

Bussiliin Tartu-Haaslava-Uniküla avati 15. mail 1937, sõidutee pikkus 23 km, väljumine iga päev 16.15 Tartust, tagasi Unikülast Tartusse kell 7.00. Bussijuht ööbis Unikülas Sepa talus. Pühapäeviti sõitis buss sama marsruuti kaks või kolm korda päevas, vastavalt nõudmisele. Liin lõpetas tegevuse reisijate vähesuse tõttu aprillis 1940.

Aastatel 1938-1940 sõitis buss liinil Tartu-Haaslava. Busside väljumisajad olid suvel ja talvel erinevad, muutusid aeg-ajalt ja eelpool kirjas olevad busside väljumise päevad ja kellaajad ei olnud kogu aeg samad.

1937. aastal avati liikluseks Luunja sild ja aastatel 1937-1940 olid Tartu-Räpina ja Tartu-Võnnu-Ahja liini peatused meie vallas Vana-Kastre (Kaagvere parv), Melliste, Hammaste, Kurista ja Võnnu.

Kastre-Võnnu, Mäksa ja Haaslava valla teedel sõitsid ja vedasid reisijaid ja nende kraami (kuigi see oli keelatud, tahtis peaaegu iga reisija bussis ka kaup vedada) erinevatel aegadel Ford, Graham-Brothers, Dodge-Brothers DAAG-Horch, Büsing NAG, Benz, Hansa-Lloyd, Berliet, Scania-Vabis autobussid, kus oli 16-32 iste- ja kümme-kond seisukohta.

1939. aastal olid Tartust bussiga sõites sihtkohtadeks Narva-Jõesuu (200 km), Pärnu (191 km), Viljandi, Põltsamaa, Võru, Otepää, Pühajärve, Mustvee, Lohusuu, Pala, Kallaste, Räpina, Põlva, Kanepi, Osula, Sangla, Uusküla, Tõrva, Palamuse, Haaslava ja Võnnu. Pealinna sai kiiresti ja turvaliselt sõita rongiga ja Tartu-Tallinn bussiliini ei olnud tarvis.

## Lastekaitsepäev ja kevadlaul Võnnus! Jess, ilm oli meie poolt!

AUTOR: KIRSIKA MÜHLBERG, NOORSOOTÖÖTAJA

Mure murtud, laupäeval 4.juunil paistis päike ning külalised tulid kohale hea meeleoluga. Ümber Võnnu Kultuurimaja toimus kevadlaul ning kohal olid ka maitseelamusi pakkuvad toitlustajad ratastel. Toitlustajateks olid Wägon OÜ, RA-BBQ, Food Masterita OÜ ja laste lemmik magusa-auto. Noortekeskuste telgi all oli alates hommikust päeva lõpuni tegevusi, mis soosis meid melu

ja liikuvusega. Noored said enda näod kaunit värviliseks maalitud, osaleda töötubades (Henna ja dronootika). Esmaabi töötuba viisid läbi Rannu vabatahtlikud Kodutütred ja üks Noorkotkas. Üheskoos sõprade või perega oli võimalus võita auhindasid osaledes Bingos, köieveos ja nutiseiklusemängus. Lavale astus ka vallavanem Priit, kes sündmuse kenasti sisse juhatas. Alates kell 12:30 oli võimalik astuda mikri ette ning proovida avalikku esinemist vabal laval. Üles astus

juulge kohalik tuntust koguv artist, Sandra Kroon ja noorsootöötaja Kirsika. Pealekauba elas laulule kaasa nii südames ka üks väike tütarlaps Mirtel, et leidis ennastki esimest korda rahva ees laulmas. Tubli tüdruk ning kiitus talle! Laste meelt lahutas naerusuine klouninaine, kes päeva vältel inimesi naerutas ning vingeid mängu korraldas. Tema kõrval sai möllata ka batuutidel, millelt oli naerukilkeid kaugele kuulda. Saime tutvuda lähedalt vabatahtlike Päästeametnike töö

ning tegemistega ja autosõbrad näha ja katsuda päris ise Mäksa kolhoosi off-roadereid. Osalejaid intervjuerides saime teada, et nii noortele kui ka vanematele meeldis meie tore Lastekaitsepäeva ettevõtmine! Lastekaitsepäeva ja kevadlaata korraldasid koostöös Mäksa Maanaiste Selts, Kastre valla kultuur- ja noorsootöö. Suur aitäh meie erilistele vabatahtlikele abilistele Kendra, Karel, Daniel, Maarja, Patrick, Markus ja Sandra. Ilma teieta poleks me nii ägedat päeva suutnud korraldada.





# Tehnoloogiaga looduses

AUTORID: TEA HERMANN  
JA PILLE SAAN

Päikeselised kevade päevad lausa kutsuvad välja liikuma. Õnneks on ka Klass+ projekti "Nutikas digipöore" digivahendite hulgas vahendeid, mis võimaldavad õpetajatel paremini siduda tehnoloogiat õuesõppega. Üks nendest on orienteerumise vahend SportIdent (SI) millega Melliste, Ahja ja Luunja koolide õpetajad said tutvustada 16. mail toimunud koolitusel Melliste Koolis. Lausa rõõm oli näha ja kuulda kuidas seal ideed lendu läksid kuidas Sportident orienteerumise vahendit kasutada saab. Seda muidugi suuresti tänu koolitaja Raili Roolale, kes tutvustas erinevaid võimalusi kuidas Tapa Gümnaasiumi õpetajad SpoerIdent orienteerumise vahendit kasutavad. Seda, et



vahend tekitab õpetajates põnevust tõestas ka fakt, et koolitusele järgneval nädalal lõimiti see juba Melliste Koolis õppetegevusse ning juuni alguses broneeris seadmed kasutamiseks ka Luunja Keskool

ning seejärel Ahja Kool. Järgmises lõigus tutvustab Melliste Kooli 1. klassi ja inglise keele õpetaja Pille Saan enda esimest SI vahendi kasutamise kogemust ainetunnis. Peale koolitust hakkas kohe



mõte jooksma, kuidas uut tehnikat enda ainetundidesse siduda. Mõtlesin, et selle orienteerumise vahendi kasutamisega saavad hakkama nii suure kui ka väikesed. Melliste Koolis oli parajasti

käimas teemanädal - aedviljad. Ja kuna mina annan ka inglise keele tunde, siis otsustasin luua punktid, milles vastused kõikides klassides on ühesugused. Seda põhjusel, et säästa enda

aega ning proovida saaksid võimalikult paljud õpilased. Igal klassil oli 6 erinevat rada mida õpilased õues läbida said. Kui mingil põhjusel O-Kooli programmi karuke (õigete-valede vastuste keskkond) hakkas nutma, sai laps raja uuesti läbima. Samas naeratav karu pilt tähendas, et kõik punktid on läbitud õigesti. Esimene klass pidi lähendama mõistatused, 3.kl pidi teadma aedviljade inglise keelseid nimetusi ning 5.kl pidi aedviljad ära tundma inglise keelsete kirjelduste järgi. Õpilastelt tagasiside oli väga positiivne. Iga laps läbis rajad omas tempos nii tekkis ka eduelamus ja sõnad jäid paremini meelde, sest punktid kohati kordusid. Kindlasti kasutan SportIdent vahendit ka edaspidi, et enda tunde huvitavamaks ja liikuvamaks muuta.

## Lugusid Võnnu Keskoolist



### ERASMUS+ INSPIRE õppereis Portugalis

AUTOR: MAARJA TIITS  
Maikuu alguses osalesid Võnnu Keskooli õpetajad Maiko Tamme ja Marko Tiirmaa ning õpilased Hanna ja Helena Kull, Jürgen Osik, Gregor Kroon ja Leonard Kristian Bolshakov Portugalis Erasmus+ Inspire kohtumisel. Üldiseks eesmärgiks oli tutvustada üksteisele olümpiamängude olemust ja sisu. Kohtumine oli täis sporti, emotsioone, kaunist ilma kui ka uusi rahvusvahelisi sõpru.



### Õuesõppenädal „Õue kogu nädalaks!“ Päästelaager Sisekaitseakadeemia Päästekolledži Väike-Maarja õppekeskuses

AUTOR: ERIKA TIIMAN

Koostöös Sisekaitseakadeemiaga on sellest õppeaastast avatud Võnnu Keskkoollis sisekaitseõppe kursus. 10. klassis keskendutakse pääste ja esmaabi teemadele. Õpitu võttis kokku ja aitas kinnistada praktiline päästelaager, mis toimus 24.-25. mail Väike-Maarja Päästekolledžis. Kahe päeva jooksul toimusid erinevad töötoad, viktoriinid, praktilised harjutused. Teemadeks olid tulekahju kustutamine, suitsusukeldumine, varingupääste ja liiklusavarii korral tegutsemine.

Sandra Kroon (10. klassi õpilane): Esimene päev algas kogunemisega aulas. Järgnevalt tegime plakateid, miks on lahe ning vajalik olla just päästja. Päeva kõige aktiivsem osa algas pärast lõunasööki. Läbisime kolm töötuba, kus kordasime elustamise algteadmisi, õppisime vetelpääste kohta ja nägime tuletõrjeauto varustust. Õhtul oli võistlus kiiruse peale ja päeva lõpetasime Kahootis teadmiste kontrollimisega.

### 16.-20. mail osales Võnnu Keskool õuesõppenädal "Õue kogu nädalaks!"

AUTOR: MAARJA TIITS

Õuesõppenädala eesmärk oli suunata õppetöö klassiruumist koolihoovi, kooli lähedal asuvasse parkidesse ning hiljem läbi kogemuste jagamise saada julgust ja ideid juurde ikka järgmisteks õuetundideks. Ilmad soosisid õuesõppenädalat ning kõik õpetajad olid ühel või teisel viisil õppetöö klassiruumist just õue suunanud.



### Kastre vallas elav koolilõpetaja, anna endast märku!

Kui oled lõpetanud põhikooli, gümnaasiumi, kutsekooli või kõrgkooli Kastre valla haridus- ja terviseametis või mujal, siis anna endast märku e-posti aadressil: [mai.aasjoe@kastre.ee](mailto:mai.aasjoe@kastre.ee) esmaspäevaks 27. juuniks!

Kastre Vallavalitsus  
kutsub sind

Kastre valla koolilõpetajate  
tänuüritusele  
1. juulil kell 18.00  
Priuse Seltsimajja

ESINEB STEFAN

## Suvised veelõbud ja veeõnnetused käivad liiga tihti käsikäes

AUTOR: ELARI KLIMAN, PÄÄSTEAMETI LÕUNA PÄÄSTEKESKUSE ENNETUSPARTNER

Veeõnnetuste ja uppumiste ennetamises peame viimasel aastatel rääkima kurval toonil, sest uppunute arv on liikunud tõusuteed. Eelmisel aastal jättis üle Eesti veekogudes elu kokku 60 inimest, üle-eelmisel aastal uppus 58 inimest. Kuigi uppumiste otsesed põhjused on erinevad, siis seob neist paljusid üks joon – suur osa hukkunute olid traagilised tagajärjed toonud veeõnnetuse ajal alkoholi juures. Siit saab teha selge järelduse, et purjus peaga suplemine, paadisõit ja järskude kallaste või purretega veekogu ääres tegutsemine on eluohtlik kombinatsioon, mida tuleks iga hinnaga vältida. Napsisena hoidu veekogudest ise ning takista sõpru saatuslikku viga tegemast. Ole tähelepanelik, sest peomeeleolus võib vägagi ootamatult tekkida olukord, kus sinu sekkuimisest sõltub sõbra elu.

Soojemate ilmadega suveajal seavad inimesed on populaarne erinevate sõiduvahenditega vee peal meelt lahutada. Veekogul paadiga, SUP lauaga, kanuuga või vesirattaga sõites peab meeles hoidma, et õnnetusel saab sinu elu päästjaks päästevest. Vest peab ohutuse tagamiseks olema seljas nii täiskasvanutel kui lastel. Igaüks peab valima enda jaoks sobiva suurusega vesti, mille rihmad, lukud ja nõõrid tuleb korralikult kinnitada. Ainult nii on veeõnnetusel, mis enamasti juhtub äkki, vestist kasu.

Ujuda on alati turvalisem selleks ettenähtud ja ettevalmistatud, soovitatavalt valveta rannades. Tundmatu põhjareljeefi ja järsumate kallastega kohas on vette minek ning sealt välja tulek füüsiliselt raske. Libastumisohtu kõrval võib kujuneda olukord, et kaotatakse silmist vette minemise koht. Samuti võivad vee all varitseda esemed, näiteks ehitusjäätmek, puutoikad, pudelid või muu praht, mis sind

vette hüppamisel või kukkumisel vigastavad. Kehvema füüsilise ettevalmistuse ja ujumisoskusega inimesed peaksid vältima ujumist tugeva lainetuse ja kiire vooluga oludes ning hoiduma kalda lähedusse.

Ujuma on alati ohutum minna koos pereliikme või sõpradega. Nii saate üksteisel silma peal hoida ja hätta sattumisel üksteist kohe aidata või abi kutsuda. Eriti oluline on see meeldetuletus lapsevanematele, sest lapsed ohtu tajuda ei oska ning võivad kergesti kriitilisse olukorda sattuda ning abi vajada.

Mitmel pool on omavalitsuste toel ujumiskohtadesse paigaldatud veeohutusstendid. Nendel olevate päästevahendite ja õpetuste toel saab igaüks hätta sattunud inimese elu päästmiseks parima anda. Igal stendil on oma number, mille järgi häirekeskus alati abi võimalikult kiiresti õigesse kohta saata oskab.

Päästeamet soovib ohutut suve ja turvalisi veerõõme!



### Septembris alustab taas vanemlusprogramm „Imelised aastad“

"Imelised aastad" on 4-kuuline programm lapsevanematele, kes vajavad tuge ja soovivad õppida, kuidas laste kasvatamisega paremini toime tulla. Koolitusprogrammi "Imelised aastad" eesmärgiks on aidata vanematel ennetada laste käitumis- ja arenguprobleeme ning omandada vajalikke vanemlike oskusi. Programmist on oodatud osa võtma 2-8-aastaste laste vanemad,

- kes soovivad saada vastuseid lapse kasvatamisel tekkinud küsimustele ja õppida, kuidas lapsega paremini toime tulla;
- kelle lastel on esmasel käitumisprobleemid, nt kohatine agressiivne käitumine, hüperaktiivsuse ilmingud, hajutatud tähelepanuvõime, valetamine, sõnakuulmatus jne.

Ühest perest oodatakse koolitusel osalema kahte täiskasvanut. Oodatud on nii lapsevanemad kui ka vanavanemad ja teised last kasvatavad täiskasvanud. Koolitus toimub väikeses grupis, kuni 14 inimest. Koolitus algab septembris 2022 ning kestab kokku 16 nädalat. Koolitus toimub kord nädalas (täpne kellaaeg ja asukoht selgub vastavalt grupi soovidele). Kohapeal on organiseeritud lastehoid ja pakutakse ka kerget einet. Koolitusprogrammi viivad vastava väljaõppe saanud grupijuhid Julia Laanemets ja Anti Einpaul.

#### Hea lapsevanem!

Kui Sa tunned, et ülalpool kirjeldatu pakkus sulle huvi ning Sa oled valmis panustama enda ja oma lapse kooskasvamisse, siis registreeru koolitusele või võta lisainfo saamiseks ühendust valla lastekaitse spetsialist Katrin Tammine'ga telefonil 5883 9722, e-post: [katrin.tammine@kastre.ee](mailto:katrin.tammine@kastre.ee). Registreeruda saab kuni vabade kohtade täitumiseni. Koolitusele registreerumisel andke kindlasti teada, mitu last ja mis vanuses koolituse ajal lapsehoiu vajavad. Hoidu võtame lapsi alates 2. eluaastast.

Koolitus on osalejale tasuta

Koolituse läbiviimist toetab Tervise Arengu Instituut ja Kastre Vallavalitsus



### Kastre Vallavalitsus pakub tööd tugiisikutele

#### Kastre vallavalitsus otsib täiskoormusega ja osalise koormusega tugiisikuid.

Töötaja ametikoha peamiseks eesmärgiks on osutada tugiisikuteenust raske või sügava puudega lapsele (lapse kodus ja/või haridusasutuses); täisealisele isikule või perele, kes vajab tuge sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel.

Tugiisiku tööülesanneteks on kõrvalabi osutamine, mis seisneb juhendamises, motiveerimises ning isiku suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamises.

#### Nõuded kandidaadile:

vähemalt üldkeskharidus  
B-kategooria juhuluba  
arvutikasutamise oskus  
hea suhtlemisoskus, organiseerimise ja koostöö tegemise võime  
hea pingetaluvus ja empaatiavõime  
tööle asumiseks on vajalik kehtiv tervisetõend

#### Kasuks tuleb:

erialane väljaõpe, töökogemus haridus-, sotsiaal- või tervishoiu valdkonnas, vene keele oskus, isikliku sõiduauto kasutamise võimalus, eelnev töökogemus erivajadusega lastega/täisealiste inimestega.

#### Omalt poolt pakume:

huvitavat ja mitmekesist tööd, meeldivat töökeskkonda, erialaseid täiendkoolitusi, konkurentsivõimelist töötasu.

**Töösuhte alus:** käsundus- või tööleping

**Töökoha asukoht:** Kastre vald, Tartu maakond

**Tööle asumise aeg:** esimesel võimalusel

#### Kandideerimiseks esitada:

sooviavaldus, elulookirjeldus (CV) ning haridust tõendavate dokumentide koopiad e-posti aadressile [vald@kastre.ee](mailto:vald@kastre.ee).

**Täiendav info:** sotsiaalosakonna juhataja Karmen Vetemäe, telefon 744 6527; 5332 5912, e-post: [karmen.vetemae@kastre.ee](mailto:karmen.vetemae@kastre.ee)



# Võnnu Lasteaed Värvuke - SÜNERGIA

AUTOR: PIRET SAAR

Vaatamata piirangutele ja pidevale valvsusele koroonasuhetes on Võnnu Lasteaed Värvuke olnud terve õppeaasta väga aktiivne ja tegus. Oleme enda üle uhked, et mitte ükski planeeritud ühistegevus/üritus pole ära jäänud, vaid koroonasuhete olemine leidnud alternatiivi, kuidas üritusi ja tegevusi õues läbi viia.

Õues liikumist ja koos toimetamist me armastame ning peame end tervislike eluviisidega aktiivseteks ja keskkonnasõbralikeks kogukonna liikmeteks. Sellest johtuvalt saigi sügisel Võnnu lasteaias alguse liikumisväljakutse: „Vapper Värvuke“. Liikumisväljakutse eesmärk oli propageerida tervislike eluviise, arendada keha ja vaimu ning innustada liikuma. Liikumisväljakutse ülesandeks oli teha septembrist juunini virtuaalne tiir ümber Kastre valla, mistahes liikumisviisi kasutades (va. mootoriga transpordivahendid). Väljakutse osalesid lasteaialapsed ja lasteaid Värvuke personal. Liikumisväljakutse tulemused kajastasime igakuiselt tabelite ja piltidena lasteaiakoridori seinal, et olla üksteisele

motiveerivaks jõuks. Liikumisväljakutse sai väärika lõpu ning üheskoos matkati G.Suitsu majamuuseumi õuele ning toimus ühine jäätisesöömine ja karikate jagamine.

Lisaks väärivad kindlasti esiletõstmist peredele korraldatud Võnnu Lasteaed Värvuke talvine jõulumaa ning Värvupere taliolümpia.

Kevadeootus oli meil hinges varakult ja suur, kuid samas oli kuu või paar aega enne, kui lumi lõplikult taandus ja loodus õide puhkes. Pääkseeiired meelitasid meid üha rohkem ettevalmistusi tegema kevadpeoks ning sel aastal otsustasime korraldada ja toimus Võnnu Lasteaed Värvuke kevadkontsert Võnnu Kultuurimajas.

Ilmade soojenedes kutsusid meid üha rohkem õuele toimetama tärvakav loodus, kevadlõhnad ja linnulaul ning meid tabas kevadine sünergia. Koostööd ja hoolivust väärtustava Värvuperena korraldasime 19. mail koostöös lapsevanematega talgupäeva, kus osalejaid oli ca 70 inimest (väikest ja suurt kokku). Värskenduskuuri läbisid õuealal asuvad atraktsioonid, ehitati uued liivakastid, riisuti, istutati marjapõõsaid ja rajati niidulille-



de peenrad.

Oleme tänulikud ja suur rõõm on tõdeda, et on nii palju rõõmsaid, töökaid ja suure entusiasmi inimesi, kes lahkesti oma abikäsi olid nõus jagama laste õppe- ja kasvukeskkonna ning samuti kogukonna heakorra nimel. Eriliselt suur kummardus ja pikk pai teile OÜ Saunasell- Raido Olevi ja Romet Tsirna, Keteli Olevi, Janet ja Tommy Tooming. Oluline ja tore on koostegemise rõõm ning usun, et talgupäeva käigus said kindlasti ka lapsed väikese töö- ja koristuspisiku kaasa.

Kevad on imeline aastaeg

lisaks sellegi pärast, et just sel ajal võib tähelepanelik silmapaar näha, kuidas linnupojad teevad esimesi katsetusi tiivasirustete näol, iseseisva ja veel tundmatu elu poole...nii on see ka meil. Lasteaias Värvuke lõpetavad lasteaias sel kevadel 8 last- Karolin, Sandra, Reno, Jasmiin, Kärolin, Nele, Romet ja Caroliina.

Soovin teile mõnusalt päikeselist suve ja ilusat algavat kooliteed!

Võnnu Lasteaed Värvuke nimel,

Piret Saar

Võnnu Lasteaed Värvuke

Direktori kt

## TULEVASED SÜNDMUSED

**17. juuni kell 13:00** Sillaotsa Kooli 9.klassi lõpuaktus. Info, e-post: sillaotsa@sillaotsa.edu.ee

**18. juuni kell 13:00** Võnnu Keskkooli 9.klassi lõpuaktus Võnnu Kultuurimajas. Info, e-post: kool@vonnu.edu.ee

**18. juuni kell 17:00** Võnnu Keskkooli 12.klassi lõpuaktus Võnnu Kultuurimajas. Info, e-post: kool@vonnu.edu.ee

**21. juuni kell 14:00-22.juuni kell 12:00** GAMINGÖÖ Priiuse seltsimajas. Info Kermo Nurmeoja, e-post: nurmeoja.kermo@gmail.com, tel. 5594 7890

**22. juuni kell 20:00** Jaaniõhtu Võnnus G.Suitsu majamuuseumi õuel. Info Toomas Leppik, e-post: toomas.leppik@kastre.ee, tel. 5305 6770

**23. juuni** Pärgade asetamine Vabadussõja ausammaste juurde kell 10:00 Kurepalu, kell 10:30 Reola, kell 11:00 Võnnu

**23. juuni kell 17:00** Eesti Vabariigi Presidendi võidutuli Kastre valla raamatukogude juures

**23. juuni kell 20:00** Jaaniõhtu Kaagveres staadionil. Info Sirje Jõgiaas, e-post: sirje.jogiaas@mail.ee, tel. 510 7838

**23. juuni kell 20:00** Jaaniõhtu Kurepalus laululaval. Info Marko Kivisalu, e-post: marko.kivisalu@gmail.com, tel. 5650 3503

**25. juuni kell 20:00** Jaaniõhtu Mellistes teenuskeskuse õuel. Info Ülle Seire, e-post: melliste.raamatukogu@kastre.ee, tel. 522 8703

**1. juuli kell 18:00** Koolilõpetajate tänuüritus Priiuse seltsimajas. Info Mai Aasjõe, e-post: mai.aasjoe@kastre.ee, tel. 5304 3073

**3. juuli kell 13:00** Väärivate suvepidu Priiuse seltsimajas puhkpilliorkestriga TAMME. Info ja registreerimine Toomas Leppik, e-post: toomas.leppik@kastre.ee, tel. 5305 6770

**2.-3. juuli** Lange Motokeskuses külgorvide maailmameistrivõistlused

**10. juuli kell 12:00** „Pihlakobar“ kokkusaamine Melliste teenuskeskuse terrassil. Info Ülle Seire, e-post: melliste.raamatukogu@kastre.ee, tel. 522 8703

**04.-19. august** Emajõe Suveteatri kargeõhuetendus „Ukuaru“ Vooremäel. Piletite info Piletilevis ja Piletitemaailmast

## Lasteaia lõpetajad 2022



Sillaotsa Kooli Haaslava lasteaid



Sillaotsa Kooli Roiu lasteaid



Melliste lasteaid

## Mini-Erna Kastre vallas

01.07-03.07 toimub Kastre valla territooriumil üle-eestiline Kaitseliidu Noorte Kotkaste võistlusmatk Mini-Erna.

Võistlustarassil toimub võistlejate vastutegevus, mille eesmärk on võistlejate varjatud liikumise tagamine.

Vastutegevuse käigus võib kostuda lühiajaliselt pauke. Vastutegevus liigub Kastre vallas põhiliselt kaitsevõrvides masinataga.

Kui esineb pretensioone võistlejate või vastutegevuse suhtes, siis palun helistage tel 504 8713, Mairo Orav, Kaitseliidu Tartu malev, Noored Kotkad.

### 3.juulil toimuva Väärivate suvepeo bussiringi graafik



#### 1. bussiring

Võnnu 11:20, Hammaste 11:25, Poka 11:30, Melliste (Oraviku) 11:35, Võõpspe 11:45, Kastre 11:47, Veskimäe 12:00, Mäksa 12:04, Sarakuste 12:10, Vana-Kastre 12:12, Kaagvere 12:15, Aardla 12:20, Reola rdjt. 12:25, Villemi

12:35, Uniküla 12:40, Sillaotsa 12:43, Roiu 12:45, Kurepalu 12.50

#### 2. bussiring

Ahunapalu 11:10, Agali 11:20, Liispõllu 11:30, Järvselja 11:40, Kõnnu 11:50, Lääniste 12:00, Rookse 12:10, Kurista 12:20, Kulpna 12:30, Kriimani 12:40, Sillaotsa 12:50, Kurepalu 12:55

Info: Toomas Leppik, e-post: toomas.leppik@kastre.ee, tel. 5305 6770



# Külgkorvide motokrossi maailmameistrivõistlused

## Quadide EM - etapp

### 2.-3. JUULI 2022

#### Lange Motokeskus



**Tule ela omadele kaasa!**

visit estonia

SAHKAR

DYNAMIIT

ARCTIC



Tartu



KULTUURIMINISTEERIUM

f @gamingoost

KASTRE VALLA SUURIM INFOTEHNOLOOGIA-ALANE ÜRITUS



KONSOOLID



VIRTUAALREAALSUS



ARVUTID

# GAMINGÖÖ

## viendat korda 2022

CS:GO, BEAT SABER, RALLISÕIDU TURNIIRID JA PALJU MUUDI!

DIGIÖPE // IT-HARIDUS // PUHKAMINE // WORKSHOPID

PEAESINEJA  
ROOSABANAANIKE



PÄEVA LÕPETAB DISKO // ÜRITUS ON TASUTA!

LISAINFO JA REGISTREERIMINE: [FIENTA.EE/GAMINGOO2022](https://fienta.ee/gamingoo2022)

PARIMATELE AUHINNAD!

BUSSITRANSPOORT ON KORRALDATUD  
KASTRES, KAMBJAS JA VASTSE-  
KUUSTES!

REGISTREERIMINE LÕPEB  
19.06 KELL 23.59

21.-22. JUUNI  
PRIIUSE SELTSIMAJA  
KASTRE VALD

VÕIMALIK JÄÄDA NII ÖÖSEKS KUI KA PÄEVAKS!



Tervitame uusi ilmakodanikke!

LEVIN POKS	14.04.2022
ISAK LEMMATS	01.05.2022
GITA DENKS	11.05.2022
OSKAR TEDER	24.05.2022
HENDRIK ASI	26.05.2022

KASTRE VALD MÄLESTAB

KUIDO KALDMA	30.01.1961 – 04.05.2022
MILVI SILM	31.12.1937 – 12.05.2022
ENDLA PÜTSEP	23.05.1934 – 15.05.2022
MALLE ERMEL	15.03.1942 – 24.05.2022
LINDA JAKOBSON	02.07.1944 – 25.05.2022

Väljaandja: Kastre Vallavalitsus

Toimetaja: Krista Pint, teabespetsialist, 5229351, krista.pint@kastre.ee

Küljendaja: Reio Raudheiding

Trükiarv: 2200

Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada

## KASTRE VALLA JAANIPÄEVAD

VÕNNUS 22. JUUNIL ALGUSEGA 20.00  
LAVAL ANSAMBEL VÄLK JA ÕHTUJUHT  
TOOMAS LEPPIK  
TOITLUSTAB ÜLEJÕE KOHVIK



KAAGVERES 23. JUUNIL ALGUSEGA 20.00  
ANSAMBEL ONU, SALOME TANTSIJAD,  
RAHVATANTSURÜHM KRÜSANTEEM JA  
ÜLLATUSESINEJAD



KUREPALUS 23. JUUNIL ALGUSEGA 20.00  
LAVAL RAEN VÄIKENE JA ANSAMBEL C-DUUR  
ÕHTUJUHT MARKO KIVISALU



MELLISTE TEENUSKESKUSE ÕUEALAL  
25. JUUNIL ALGUSEGA 20.00  
LAVAL UNTSAKAD NING  
ÕHTUJUHT MARKO KIVISALU  
TOITLUSTAB ÜLEJÕE KOHVIK

